

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců Mgr. Petra Sedláka a JUDr. Michala Mazance v právní věci žalobkyně: **J. S.**, zastoupené JUDr. Natašou Tuvorovou, advokátkou se sídlem K Sibřině 185/3, Koloděje, Praha 9, adresa pro doručování: V Podluží 679/2, Praha 4, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 1. 2014, čj. X, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2014, čj. 1 Ad 8/2014 - 22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 22. 10. 2013, čj. X, rozhodla o snížení invalidního důchodu žalobkyně pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Invalidní důchod žalobkyně po snížení činil 5453 Kč měsíčně.

[2] Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 6. 11. 2013, čj. X, rozhodla o zamítnutí žádosti žalobkyně o přiznání starobního důchodu ke dni 26. 2. 2013.

[3] Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 20. 1. 2014, čj. X, rozhodla o zamítnutí námitek žalobkyně proti rozhodnutí ze dne 22. 10. 2013 a 6. 11. 2013 pro jejich opožděnost.

II.

[4] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl rozsudkem ze dne 2. 7. 2014, čj. 1 Ad 8/2014 - 22.

[5] Městský soud dospěl k závěru, že žalobkyně dne 2. 1. 2014 sepsala u Pražské správy sociálního zabezpečení námítky, ve kterých nesouhlasila s rozhodnutími České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 10. 2013 a ze dne 6. 11. 2013. Posledním dnem pro podání námitek proti rozhodnutí ze dne 22. 10. 2013 bylo úterý 26. 11. 2013. Posledním dnem pro podání námitek proti rozhodnutí ze dne 6. 11. 2013 bylo pondělí 23. 12. 2013. Námítky byly proto podány opožděně.

[6] K tvrzení žalobkyně, že námítky byly podány dne 21. 10. 2013, jako nesouhlas s výsledkem zdravotního posudku, městský soud uvedl, že v takovém případě by se jednalo o námítky podané předčasně.

III.

[7] Žalobkyně (stěžovatelka) brojila proti rozsudku městského soudu kasační stížností, jejíž důvody podřadila § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[8] Stěžovatelka namítla, že žalovaná nesplnila zákonem uloženou povinnost dle § 81 odst. 4 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, neboť nezahájila z úřední moci řízení o přeměně invalidního důchodu na starobní. Protože žalovaná nesplnila svou povinnost, požádala stěžovatelka o starobní důchod ke dni 26. 2. 2013, kdy splnila podmínky pro jeho přiznání. Podle stěžovatelky je nesporné, že jí vznikl nárok na důchod podle § 58 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, a měl jí být vyplácen při souběhu nároku na invalidní a starobní důchod ten vyšší, kterým není invalidní důchod v částce 5476 Kč, sdělený stěžovateli v oznámení ze dne 13. 12. 2013.

[9] S ohledem na to podala stěžovatelka dne 2. 1. 2014 námítku, ale výhradně proti oznámení ze dne 13. 12. 2013 – výměru důchodu ve výši 5476 Kč, dle § 88 zákona č. 582/1991 Sb. Námítka byla podle stěžovatelky podána včas. Stěžovatelka zdůraznila, že nepodala odvolání proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 10. 2013 a už vůbec ne proti rozhodnutí ze dne 6. 11. 2013. Námítka směřovala jednoznačně proti výši výplaty důchodu, který jí vznikl ze zákona.

[10] Žalovaná i soud posoudily námítku účelově jako odvolání proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 22. 10. 2013 a ze dne 6. 11. 2013.

[11] Stěžovatelka namítla, že žalovaný měl posoudit v rámci námítky otázku souladu výplaty ve vztahu k pravomocnému rozhodnutí ze dne 6. 11. 2013 a odstranit nezákonný skutkový stav.

[12] Podáním ze dne 18. 3. 2015 stěžovatelka doplnila kasační stížnost a uvedla, že se při hospitalizaci v lednu 2015 ve Fakultní nemocnici Na Bulovce v Praze podrobila další náročné onkologické léčbě. Stěžovatelka má za to, že její předcházející i stávající onkologické onemocnění je natolik závažné, že jí i nadále náleží invalidita III. stupně a plný invalidní důchod. Vedle toho namítla, že jí dne 26. 2. 2013 vznikl nárok na starobní důchod bez ohledu na stávající zdravotní stav. Stěžovatelka brojila jednak proti závěrům posuzující lékařky MUDr. M. B. a dále proti postupu úředníků České správy sociálního zabezpečení.

IV.

[13] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že nemá důvod pochybovat o zákonnosti a objektivitě napadeného rozsudku, a ztotožnil se s právním názorem městského soudu.

V.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Z obsahu spisů vyplynulo následující. Dne 8. 10. 2013 správa sepsala hlášení o snížení stupně invalidity. Dne 21. 10. 2013 stěžovatelka podala žádost o starobní důchod s termínem přiznání od 26. 2. 2013. Česká správa sociálního zabezpečení rozhodla dne 22. 10. 2013 tak, že snížila invalidní důchod stěžovatelky na částku 5423 Kč měsíčně a dne 6. 11. 2013 zamítla žádost stěžovatelky o starobní důchod. K žalobě přiložila stěžovatelka mimo jiné i oznámení České správy sociálního zabezpečení ze dne 13. 12. 2013, ze kterého vyplývá, že se stěžovatelce upravuje vyplácený důchod podle vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí ČR č. 296/2013 Sb. tak, že jí celkem náleží 5476 Kč měsíčně.

[17] Zásadními listinami založenými ve spisech jsou listina označená jako „Námítky proti rozhodnutí ČSSZ“ ze dne 2. 1. 2014 a rozhodnutí o těchto „námítkách“. Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá nesprávné hodnocení obsahu „námítek“, které podle ní nesměřovaly proti rozhodnutím ze dne 22. 10. 2013 a 6. 11. 2013, ale proti oznámení žalované ze dne 13. 12. 2013, resp. proti výši výplaty důchodu.

[18] Podle § 37 odst. 2 správního řádu musí být z podání patrno: a) kdo je činí, b) které věci se týká, c) co se navrhuje, d) kterému správnímu orgánu je určeno, e) další náležitosti, které stanoví zákon, a f) podpis osoby, která je činí.

[19] Podle § 37 odst. 3 správního řádu nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

[20] Ve vztahu k § 37 odst. 2 správního řádu je z námitek sepsaných stěžovatelkou dne 2. 1. 2014 na Pražské správě sociálního zabezpečení zcela zřejmé, že je podává stěžovatelka a zároveň jsou námitky i stěžovatelkou podepsány (*splněna podmínka sub. A, F*). Dále je zřejmé, že tyto námitky jsou podány proti konkrétnímu rozhodnutí žalované. Stěžovatelka výslovně vyplnila vzor námitek následovně: „*V souladu s ust. § 88 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění účinném od 1. 1. 2010, podávám tyto námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 22. 10. 2013 čj. X jímž: byl přiznán invalidní důchod: pro invaliditu 1. stupně ve výši 5453 Kč.*“ (*splněna podmínka sub. B*). Námitky stěžovatelky jsou adresovány žalované (*splněna podmínka sub. D*). Dále stěžovatelka konkretizovala důvody svých námitek a výslovně uvedla, že nesouhlasí s přiznáním invalidního důchodu prvního stupně rozhodnutím ze dne 22. 10. 2013, dále že jí byla výše důchodu stanovena oznámením ze dne 13. 12. 2012 (pravděpodobně myšleno oznámení ze dne 13. 12. 2013) a že navrhuje, aby jí byl vyplácen důchod na základě rozhodnutí ze dne 6. 11. 2013, doplacen rozdíl důchodu a aby jí byl oznámen nový přepočtení výše důchodu. (*splněna podmínka sub C*). Žádné zvláštní náležitosti zákon pro námitky nekladal (*podmínka sub E*).

[21] Stěžovatelka jak v žalobě k městskému soudu, tak i v kasační stížnosti namítala, že žalovaná, resp. soud účelově vyhodnotily její podání ze dne 2. 1. 2014 jako námitky proti rozhodnutí ze dne 22. 10. 2013 a rozhodnutí ze dne 6. 11. 2013, ačkoliv se stěžovatelka domáhala přezkumu výše důchodu. Soud podle jejího tvrzení rozhodl o jiné otázce, než kterou chtěla stěžovatelka v podání ze dne 2. 1. 2014 přezkoumat. Toto tvrzení je zcela účelové.

[22] Žalované bylo doručeno jasné podání, které splňovalo veškeré náležitosti § 37 správního řádu. Zjevně nebyl důvod domnívat se, že by stěžovatelka svým podáním zamýšlela cokoli jiného, než to, co ve svém podání uvedla. Z podání stěžovatelky je zřejmý úmysl podat námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 10. 2013, což stěžovatelka výslovně uvedla. Zároveň výslovně vyjádřila i nesouhlas s tímto rozhodnutím v odůvodnění námitek. Žalovaná neměla důvod nakládat s podáním jinak, než jako s námitkami proti rozhodnutí ze dne 22. 10. 2013.

[23] Pokud stěžovatelka zamýšlela napadnout námitkami výši důchodu, tak to nevyplývá ani z formálního označení podání ze dne 2. 1. 2014, ani z jeho obsahu. Rozhodně z podání nevyplývá ani formálně ani obsahově, že by stěžovatelka zamýšlela podat výhradně námitku proti oznámení o výplatě ze dne 13. 12. 2013. Tato argumentace se jeví zjevně účelovou pro zachování lhůty pro podání námitek, když navíc výši sníženého invalidního důchodu se stěžovatelka dozvěděla již z rozhodnutí žalované ze dne 22. 10. 2013, proti kterému brojila uvedenými námitkami ze dne 2. 1. 2014.

[24] Nejvyšší správní soud dovodil v rozsudku ze dne 11. 9. 2008, čj. 1 As 30/2008 - 49, že nelze po adresátech veřejných subjektivních práv a povinností v oblasti veřejné správy vyžadovat, aby své žádosti formulovali zcela pregnantně a pojmenovávali věci přesnými zákonnými termíny, případně dokonce citovali v žádostech přesná zákonná ustanovení, a že platí zásada, dle které je podání nutno vždy posuzovat podle jeho skutečného obsahu (k čemu směřuje), nikoliv formálního označení (§ 19 odst. 2 starého správního řádu, § 37 odst. 1 nového správního řádu). Nelze však akceptovat takový přístup, aby správní orgány

v případě jasných podání, u kterých je soulad formální a obsahové stránky, domýšleli za účastníka řízení, čeho všeho se mohl zcela jasným, konkrétním a precizně označeným podáním domáhat nad rámec daného podání, nebo co jiného by snad mohl takovým podáním zamýšlet, neboť to by bylo v rozporu se zásadou dispozitivity, která nachází své uplatnění i v rámci řízení podle správního řádu.

[25] V souzené věci stěžovatelka precizně formulovala svou žádost, pojmenovala věc zákonnými termíny a obsah podání odpovídal formálnímu označení. Žalovaná ani městský soud tedy nepochybili, pokud podání stěžovatelky posoudily v rozsahu, který ve svých námitkách stěžovatelka vymezila a který i odůvodnila.

[26] Podání stěžovatelky ze dne 18. 3. 2015 nemůže mít na posouzení věci žádný vliv, neboť správní orgány se námitkami stěžovatelky po věcné stránce nezabývaly, jelikož námitky byly zamítnuty jako opožděné. Městský soud i Nejvyšší správní soud se s hodnocením včasnosti námitek stěžovatelky ztotožnily. Věcné námitky uplatněné stěžovatelkou proti postupu správních orgánů, včetně námitek uplatněných v podání ze dne 18. 3. 2015, soudy nemohly vůbec hodnotit.

[27] I když podání stěžovatelky ze dne 2. 1. 2014 označené jako námitky je obsahově jasné a obsah podání odpovídá formálnímu označení, považuje Nejvyšší správní soud za vhodné se vyjádřit i k otázce souběhu invalidního a starobního důchodu stěžovatelky. Souběh invalidního a starobního důchodu je upraven v § 58 a násl. zákona o důchodovém pojištění tak, že v případě souběhu je vždy vyplácen vyšší důchod. Podle § 58 odst. 1 věta třetí zákona o důchodovém pojištění dnem úpravy výplat důchodů pro souběh zanikají nároky na důchody, které se nevyplácejí; to však neplatí, dojde-li v důsledku změny stupně invalidity ke snížení výše invalidního důchodu a nová výše invalidního důchodu je nižší než starobní důchod, který se podle věty první nevyplácí, anebo zanikne-li nárok na důchod, který se podle věty první vyplácí.

[28] Stěžovatelce byl v souladu se zákonem vyplácen invalidní důchod, který jí byl rozhodnutím žalované ze dne 3. 12. 2012, čj. X, vyměřen ve výši 11 554 Kč měsíčně, tedy ve výši vyšší, než kolik by představoval starobní důchod. Z rozhodnutí žalované ze dne 6. 11. 2013, čj. X, vyplývá, že stěžovatelce nemohl být přiznán starobní důchod ke dni 26. 2. 2013, neboť jeho výše by činila k uvedenému datu 11 216 Kč měsíčně. Podle pravidel o souběhu jí byl vyplácen vyšší, invalidní důchod.

[29] Podstatným okamžikem pro změnu ve výplatě důchodů je až rozhodnutí ze dne 22. 10. 2013, neboť teprve tímto rozhodnutím se změnila výše invalidního důchodu stěžovatelky a výše starobního důchodu převýšila výši důchodu invalidního. Od okamžiku snížení invalidního důchodu může stěžovatelka požádat o výplatu starobního důchodu, jelikož podle § 58 odst. 1 věta třetí zákona o důchodovém pojištění jí nárok na výplatu starobního důchodu nezanikl.

[30] Stěžovatelka namísto opětovné žádosti o výplatu starobního důchodu ode dne rozhodnutí o snížení výše invalidního důchodu, postupovala opožděnou obranou proti shora uvedeným rozhodnutím.

[31] Tento procesně nesprávný postup je ale napravitelný podáním nové žádosti o výplatu starobního důchodu ke dni snížení invalidního důchodu. Pro podání žádosti má stěžovatelka stále dostatečný časový prostor, neboť právo na výplatu důchodu jí zanikne podle § 55 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění uplynutím pěti let ode dne, za který důchod nebo jeho část náleží.

[32] Nejvyšší správní soud neshledal napadený rozsudek městského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[33] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nenáleží jí proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 23. dubna 2015

JUDr. Jan Passer
předseda senátu